

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem és Filozófia
1.3 Intézet	Magyar Filozófiai Intézet
1.4 Szakterület	Filozófia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Filozófia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Kisebbségelmélet						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Demeter Márton Attila egyetemi előadótanár						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Demeter Márton Attila egyetemi előadótanár						
2.4 Tanulmányi év	3	2.5 Félév	6	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	48	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium/labor	24
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					12
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					12
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					12
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					12
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					-
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	36 konv.				
3.8 A félév össz-óraszama	48 fiz./96. konv.				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Az előadások 70%-án kötelező a részvétel, azaz a 14 előadásból minimum 9-en a hallgatónak kötelező jelen lennie
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> A szemináriumi részvétel kötelező. Az elmaradt szemináriumokat be lehet pótolni.

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • C4: Cselekedetek, tapasztalatok és az emberi létezés elveinek, okainak és jelentéseinek (értelmeinek) azonosítása • C6: Emberek közötti és interkulturális közvetítés emberi és kultúraközi problémák azonosítása, elemzése és megoldása révén
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> •

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat azokkal a jogalkotásra, az államhatalom szerkezeti átalakítására vonatkozó elméleti javaslatokkal, amelyek a nemzeti kisebbségek helyzetét nemzetállami keretekben kívánják rendezni. Döntően a mai analitikus, angolszász politikai filozófiában megfogalmazott javaslatokról lesz szó.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Az előadássorozat első nagyobb tematikus egysége a modern nemzetállam, s az ezt igazoló legitimációs doktrína, a nacionalizmus kialakulását követi nyomon. Tekintve, hogy a nacionalizmus maga is egy történeti jelenség, mely tartalmában és funkciójában sokban módosult az idők folyamán, az előadássorozat ezeket a módosulásokat is nyomon követi. • Az előadássorozat egy másik nagyobb tematikus egysége a nemzetiségi kérdéssel kapcsolatos egykori magyar elképzeléseket szemléli. A nemzetiségi kérdés hagyományosan kelet-európai problémának számított, s ezen belül is kitüntetetten a többnemzetiségű Habsburg birodalom problémájának. A magyar politikai gondolkodás már az 1840-es években szembekerült a problémával. • Végül, egy harmadik tematikus egysége az előadássorozatnak a nemzeti kisebbségekkel kapcsolatos mai teoretikus elképzeléseket és modelleket szemléli, a kortárs angolszász politikai filozófia jelentősebb szerzői nyomán.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezető előadás: a féléves tanmenet és a hozzá kapcsolódó könyvészeti anyag ismertetése, megbeszélése	Megbeszélés	
A kommunikatív filozófia kialakulása a 20. század második felében.	Előadás	
A modern republikanizmus	Előadás, szövegelemzés	

A nemzetállami modell kialakulása a francia forradalom idején	Előadás, vetítés	
A nemzeti gondolat történelmi alakulása	Előadás	
A nemzetiségi kérdés a magyar liberális gondolati hagyományban: báró Eötvös József nézetei és az 1868-as nemzetiségi törvény	Előadás, szövegelemzés	
A nemzetiségi kérdés Balogh Artúr felfogásában	Előadás, szövegelemzés	
Identitáspolitikák, pozitív jogok és „az elismerés politikája”	Előadás, vita	
Az etnikai kisebbségek politikai elismerése és a kollektív jogok problémája	Előadás, vita	
A kollektív jogok liberális bírálata	Előadás, problémák elemzése, vita	
A kollektív jogok liberális igazolása: Will Kymlicka	Előadás, problémák elemzése, vita	
A kisebbségek állami védelmének republikánus bírálata	Előadás	
A nemzeti liberalizmus a 20. század végén	Előadás	
A nemzetállam a globalizáció korában	Előadás, vita	
<p>Könyvészet</p> <p>Charles Taylor: Az elismerés politikája, in: Feischmidt Margit (szerk.): Multikulturalizmus, Osiris Kiadó – Láthatatlan Kollégium, Budapest, 1997, 124-152.</p> <p>Quentin Skinner: A szabadság és a honpolgárság két rivális hagyománya, in: Világosság, Budapest, 1995/10, 21-33.</p> <p>John Breuilly: Állam és nacionalizmus, in: Kántor Zoltán (szerk.) Nacionalizmuselméletek. Szöveggyűjtemény, Rejtjel Kiadó, Budapest, 2004, 134-149.</p> <p>Eötvös József: A nemzetiségi kérdés, in: Uő.: Reform és hazafiság, III. kötet, Magyar Helikon, Budapest, 1978, 339-465.</p> <p>Balogh Artúr: Kisebbségi jogok és azok védelme Romániában, in: Uő.: Jogállam és kisebbség, Kriterion Könyvkiadó, Bukarest – Kolozsvár, 1997, 221-255.</p> <p>Vernon van Dyke: Az egyén, az állam és az etnikai közösségek a politikai elméletben, in: Kellék, Kolozsvár – Nagyvárad – Szeged, 2005/26, 9-32.</p> <p>Chandran Kukathas: Vannak-e kulturális jogaink? in: Esmék a politikában. A nacionalizmus, Tanulmány Kiadó, Pécs, 1995, 68-107.</p> <p>Will Kymlicka – Christine Straehle: Kozmopolitanizmus, nemzetállamok, kisebbségi nacionalizmus, in: Kellék, Kolozsvár – Nagyvárad – Szeged, 2001/17, 27-56.</p> <p>Michael Walzer: Pluralism: A political perspective, in: Will Kymlicka (ed.): The Rights of Minority Cultures, Oxford University Press, Oxford, 1995, 139-154.</p> <p>John Stuart Mill: A nemzetiségről, in: Regio, Budapest, 2005/4, 3-9.</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A szemináriumi teendők megbeszélése, leosztása	Megbeszélés	
A komunitárius filozófia kialakulása a 20. század második felében.	Szövegelemzés	
A modern republikanizmus	Szövegelemzés, vita	
A nemzetállami modell kialakulása a francia forradalom idején	Referátum készítése	
A nemzeti gondolat történelmi alakulása	Referátum készítése	
A nemzetiségi kérdés a magyar liberális gondolati hagyományban: báró Eötvös József nézetei és az 1868-as nemzetiségi törvény	Referátum készítése	
A nemzetiségi kérdés Balogh Artúr felfogásában	Referátum készítése	
Identitáspolitikák, pozitív jogok és „az elismerés politikája”	Esettanulmány készítése, vita	

Az etnikai kisebbségek politikai elismerése és a kollektív jogok problémája	Esettanulmány készítése, vita	
A kollektív jogok liberális bírálata	Szövegelemzés, vita	
A kollektív jogok liberális igazolása: Will Kymlicka	Szövegelemzés, vita	
A kisebbségek állami védelmének republikánus bírálata	Szövegelemzés	
A nemzeti liberalizmus a 20. század végén	Szövegelemzés	
A nemzetállam a globalizáció korában	Esettanulmány készítése, vita	

Könyvészet

Charles Taylor: Az elismerés politikája, in: Feischmidt Margit (szerk.): Multikulturalizmus, Osiris Kiadó – Láthatatlan Kollégium, Budapest, 1997, 124-152.

Quentin Skinner: A szabadság és a honpolgárság két rivális hagyománya, in: Világosság, Budapest, 1995/10, 21-33.

Michael Mann: A modern európai nacionalizmus kialakulása, in: Kántor Zoltán (szerk.): Nacionalizmuselméletek. Szöveggyűjtemény, Rejtjel Kiadó, Budapest, 2004, 109-42.

John Breuilly: Állam és nacionalizmus, in: Kántor Zoltán (szerk.) Nacionalizmuselméletek. Szöveggyűjtemény, Rejtjel Kiadó, Budapest, 2004, 134-149.

Eötvös József: A nemzetiségi kérdés, in: Uő.: Reform és hazafiság, III. kötet, Magyar Helikon, Budapest, 1978, 339-465.

Balogh Artúr: Kisebbségi jogok és azok védelme Romániában, in: Uő.: Jogállam és kisebbség, Kriterion Könyvkiadó, Bukarest – Kolozsvár, 1997, 221-225.

David Miller: Group Identities, National Identities and Democratic Politics, in: Uő.: Citizenship and National Identity, Polity Press, Cambridge, 2000, 62-80.

Vernon van Dyke: Az egyén, az állam és az etnikai közösségek a politikai elméletben, in: Kellék, Kolozsvár – Nagyvárad – Szeged, 2005/26, 9-32.

Chandran Kukathas: Vannak-e kulturális jogaink? in: Eszmék a politikában. A nacionalizmus, Tanulmány Kiadó, Pécs, 1995, 68-107.

Will Kymlicka – Christine Straehle: Kozmopolitanizmus, nemzetállamok, kisebbségi nacionalizmus, in: Kellék, Kolozsvár – Nagyvárad – Szeged, 2001/17, 27-56.

Michael Walzer: Pluralism: A political perspective, in: Will Kymlicka (ed.): The Rights of Minority Cultures, Oxford University Press, Oxford, 1995, 139-154.

John Stuart Mill: A nemzetiségről, in: Regio, Budapest, 2005/4, 3-9.

Lord Acton: A nacionalizmus, in: Ludassy Mária (szerk.): Az angolzász liberalizmus klasszikusai, I. kötet, Atlantisz Kiadó, Budapest, 1992, 120-152.

Michael Mann: Megállította-e a globalizáció a nemzetállam emelkedését? in: Magyar Kisebbség, Kolozsvár, 2002/2, 136-161.

Ulrich K. Preuß: Veszít-e hatalmából az állam, in: Kellék, Kolozsvár – Nagyvárad – Szeged, 2006/29, 71-80.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy célja, hogy érzékenyvé tegye elméletben a hallgatókat a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek kettős politikai minősége iránt, s hogy képessé tegye őket arra, hogy a liberális államelméletek individualista premisszáit újragondolják.
- A fenti ismeretek és képességek direkt módon alkalmazhatók a nemzeti kisebbségek státusza körüli vitákban.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az előadáson átadott ismeretanyag elsajátítása, ennek megfelelő alkalmazása és használata	Az ellenőrzés folyamatosan történik a félév során a vitákba való bekapcsolódás révén, valamint a félévi záróvizsgán	35%
	A politikai gondolkodás fogalomkészletének, szempontrendszerének kellő elsajátítása és alkalmazása	Félév végi, szóbeli záróvizsga	35%
10.5 Szeminárium / Labor	A szövegek értelmezésben való aktív részvétel	Szöveg bemutatása, szövegek értelmezésében való aktív részvétel	20%
	Vitákban való aktív részvétel	Az ellenőrzés folyamatosan történik végig a félév során, a vitákban való állandó, aktív részvétel révén	10%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none">• Az előadásokon 70%-os, a szemináriumokon 100%-os részvétel• Minimum egy esettanulmány elkészítése a félév folyamán• Minimum egy szemináriumi referátum készítése a félév folyamán• A vitákban, vetítések megbeszélésében való aktív részvétel			

Kitöltés dátuma

2012. november 19.

Előadás felelőse

Demeter Márton Attila

Szeminárium felelőse

Demeter Márton Attila

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2012. november 19.

Intézetigazgató

Demeter Márton Attila